

Як розговорити мовчуна

.....
Коли здорова трирічна дитина не говорить чи промовляє лише кілька слів, це привід замислитися, як стимулювати її мовлення. Скористайтеся порадами фахівця, щоб розговорити мовленнєво пасивну дитину
.....

■ Демонструйте силу слова

Покажіть дитині, як застосовувати мовлення, щоб досягти бажаного. Навчіть її пов'язувати слова з певними діями. Наприклад, коли дитина підходить до вас і тягне за руку, щоб ви пішли з нею, запропонуйте висловити прохання за допомогою слів. Коментуйте жести дитини, заохочуйте її повторювати слова. Відтак поступово пропонуйте повторювати словосполучення й речення.

■ Прибирайте зайве

Коли спілкуєтеся з дитиною, приберіть подалі смартфон, планшет і вимкніть телевізор. Приділіть розвитку мовлення дитини одну якісну годину: поговоріть, розпитайте одне одного, почитайте казку тощо. Така взаємодія дієвіша, ніж кілька годин порожнього спілкування, коли ви постійно відволікаєтеся на гаджети. До того ж за звуками реклами та мультфільмів дитина ваші слова не почує.

■ Розвивайте моторику

Пропонуйте дитині ліпити, збирати мозаїку, шнурувати тощо. Такі вправи стимулюють мовленнєві зони в корі головного мозку. Не забувайте і про пальчикову гімнастику — поєднуйте веселі ритмічні вірші з рухами пальчиків дитини. Також мовлення активізують заняття спортом, танці тощо. Вони впливають на розвиток моторного планування — дитина вчиться розуміти, як говорити далі, як поєднувати між собою різні частини мови, складати речення у зв'язний текст тощо.

■ Співайте

Якщо дитина повільно опановує мовленнєві навички, скористайтеся вправами для розвитку мелодики мовлення. Проспівуйте разом із дитиною окремі слова й короткі фрази, грайте в музичні ігри. Розучуйте та співайте різні пісеньки. Гарний настрій і плавність фраз стимулюватимуть мовлення дитини.

■ Фантазуйте

Заохочуйте дитину складати й розповідати різні історії: озвучувати іграшки й фантазувати, про що могли б розповісти звичні речі. Наприклад, складіть разом розповідь від імені зубної щітки, рюкзака, виделки тощо. Грайте у гру «А що станеться, якщо...». Під час гри пропонуйте ситуації, які можна розвивати, наприклад: а що станеться, якщо тварини навчатися розмовляти? Спонукайте дитину розгортати сюжет за допомогою додаткових запитань.

■ Читайте книжки

Щодня читайте дитині казки, дитячі вірші, потішки тощо. Під час читання демонструйте ілюстрації. Нові слова й наочні образи розширюватимуть словник і навчатимуть правильно промовляти слова. Щоб стимулювати мовлення дитини, читаючи відомі казки, навмисно «плутайте» слова. Наприклад, «Знесла курочка яєчко не просте, а ... зелене». Дитина охоче вас виправлятиме.

■ Розширюйте словниковий запас

Якщо дитина говорить лише кілька слів, звертайте її увагу на різні предмети та чітко називайте їх. Наприклад, подивіться разом у вікно та називайте, що бачите. Попросіть дитину повторити слова чи вказати на названі об'єкти. Не заплутуйте її та не називайте багато нових слів одночасно. Пояснюйте все простими словами, щоб не перевтомлювати дитину.

■ Спростуйте власне мовлення

Коли дитина опановує мовлення, не перенавантажуйте її великою кількістю нових слів та власним красномовством. Щоб стимулювати мовленнєву активність, використовуйте правило: під час діалогу говоріть на одне слово більше, ніж сказала дитина. Якщо дитина говорить одне слово, відповідайте двома. Наприклад, дитина просить «дай!», відповідайте «візьми іграшку». Відповідно, коли дитина почне говорити словосполученнями, відповідайте реченнями з трьох слів. Під час спілкування підтримуйте доступний дитині темп мовлення.

■ Слухайте

Переконайте дитину, що вам цікаво все, що вона розповідає. Слухайте її уважно, дивуйтеся, запитуйте і хваліть! Будьте вдячним слухачем, і дитина з радістю намагатиметься розповісти вам про всі події дня. Стимулюйте розповідати, але не змушуйте, щоб не сформувати негативне ставлення до мовлення.

■ Дотримуйтеся послідовності

У розвитку мовлення дошкільників ключ до успіху — це систематичність і послідовність. Схована на дальню полицю сенсорна коробка й одна наполовину вичена потішка не вплинуть на рівень мовленнєвої активності дитини. Тому організовуйте мінізаняття щодня. Грайте з дитиною в мовленнєві та сенсорні ігри, заохочуйте її повторювати короткі вірші, примовки тощо.

■ Зверніться до логопеда

Якщо маєте сумніви щодо розвитку мовлення дитини, зверніться до логопеда. Не чекайте, що дитина «розговориться» самостійно. До того ж логопед не лише корегує порушення, а й допомагає розвивати зв'язне мовлення та фонематичний слух, проводить профілактику порушень письма й читання тощо. Тож візит до фахівця буде корисним.